

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/256/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1421201562
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1421201562.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a JUDr. Michaely Královej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. H., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - Y. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX/A, XXX XX U., a otec - Z. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, XXX XX U., zastúpený NIKU & partners, s.r.o., so sídlom Prokopa Veľkého 51, 811 04 Bratislava, IČO: 36 866 008, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 15.07.2021, č.k. 25P/73/2021-34, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava IV uznesením zo dňa 15.07.2021, č.k. 25P/73/2021-34, zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala uložiť otcovi povinnosť vydať jej cestovný pas maloletého v čase, kedy je podľa rozsudku Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 25P/103/2017 zo dňa 07.12.2018 oprávnená stretávať sa s maloletým počas školských prázdnin, uložiť otcovi povinnosť zdržať sa ústnych alebo písomných prejavov ktoré by jej bránili vycestovať do zahraničia s maloletým v čase školských prázdnin a nahradenia súhlasu otca na vycestovanie maloletého mimo územia Slovenskej republiky počas úpravy jej styku s maloletým v čase školských prázdnin. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, zák. č. 160/15 Z.z. Civilný sporový priadok (ďalej len CSP), § 2 ods. 1, zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový priadok (ďalej len CMP), keď po oboznámení sa s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadrením otca, obsahom spisov Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 25P/103/2017 a 56Em/5/2019, dospel k záveru o nesplnení zákonných podmienok odôvodňujúcich okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov formou neodkladného opatrenia. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/103/2017-658 zo dňa 07.12.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 20CoP/55/2019-793 zo dňa 11.09.2019, ktorým bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca a matke upravený styk s maloletým okrem bežného roka aj počas jarných, veľkonočných, letných a zimných školských prázdnin. Za osvedčené mal vyjadrením otca, obsahom spisu Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 56Em/5/2019 a v ňom vykonaného pohovoru s maloletým zo dňa 10.05.2021, že styk matky s maloletým sa realizuje, aj keď nie v celom, súdnym rozhodnutím upravenom rozsahu. Zo spisu 56Em/5/2019 mu tiež vyplynulo, že rodičom bola uložená povinnosť realizovať počas letných prázdnin 2021 styk maloletého s matkou tak, aby bol tento v záujme maloletého, o priebehu ktorého súd majú po letných prázdninách informovať. Dôvodil, že matka v danom prípade nepreukázala naliehavú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúceho v nevyhnutnosti nahradenia súhlasu otca s vycestovaním maloletého do zahraničia počas všetkých školských prázdnin, neuviedla žiaden konkrétny

termín a dôvod vycestovania, ani dôkaz o nesúhlase otca. Uviedol, že nie je možné všeobecne a generálne nahradiť súhlas otca s vycestovaním maloletého bez presnejšej špecifikácie a dôvodnosti vycestovania. Rovnako vyhodnotil aj návrh matky, ktorým sa domáha vydania cestovného pasu maloletého, ktorý si môže zabezpečiť aj bez zásahu súdu. Návrh matky o uložení povinnosti otcovi zdržať sa ústnych alebo písomných prejavov, ktoré by jej bránili vycestovať s maloletým do zahraničia, zamietol ako nedôvodný, nevykonateľný a neurčitý. Návrh matky tak zamietol v celom rozsahu, nezisťiac v danej veci podmienky § 325 ods. 1 CSP pre vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podľa § 365 ods. 1 písm. f) h) CSP podala v zákonnej lehote odvolanie matka, navrhujúc uznesenie zmeniť, jej návrhu vyhovieť a rozhodnúť o nahradení súhlasu otca s vydaním nového amerického pasu na Americkej ambasáde v Bratislave a s vycestovaním maloletého s ňou mimo územia Slovenskej republiky počas úpravy styku s maloletým v čase školských prázdnin a uložiť otcovi povinnosť zdržať sa ústnych alebo písomných prejavov, ktoré by jej bránili vycestovať s maloletým do zahraničia. V odvolaní zopakovala dôvody návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a okolnosti pretrvávajúceho rodičovského sporu ako i dôvodov, pre ktoré sa z jej pohľadu jej styk s maloletým nerealizuje v súdom určenom rozsahu. Súdu prvej inštancie vytkla nedostatočné odôvodnenie uznesenia, nedodržanie lehoty na rozhodnutia podľa § 367 CMP 7 dní, a že pri rozhodovaní nevychádzal iba z jej návrhu, ale aj z obsahu pripojených spisov a najmä z obsahu vyjadrenia otca, ktoré si k jej návrhu vyžiadal. Zopakovala, že otec rozsudkom upravený jej styk s maloletým nerešpektuje, maloletého na stretnutie nepripravuje a úmyselne vytvára prekážky na jeho realizáciu. Poukázala na konanie vedené pod sp.zn. 56Em/5/2019, ktoré je podľa jej názoru vedené neefektívne, bezmála 2 roky, pričom otec naďalej nedodržiava právoplatný rozsudok a opakovane jej zmaril termíny školských prázdnin. V odvolacom konaní predložila nový dôkaz a to čestné prehlásenia príbuzných. Pokiaľ súd prvej inštancie dôvodil nepreukázaním naliehavej potreby na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že v spise Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 25P/103/2017 je celý rad dôkazov o tom, ako jej otec zmaril zahraničnú dovolenku do Turecka a USA. Tým, že maloletý má aj americké štátne občianstvo, má právo aj na americký pas, ktorý má aktuálne neplatný a o vydanie ktorého bez súhlasu otca nemôže požiadať Americkú ambasádu. Ak sa súd prvej inštancie rozhodol doplniť dokazovanie a vyžiadal si stanovisko otca, tak potom mal podľa jej názoru rešpektovať aj právo maloletého vyjadriť svoj názor. Pokiaľ súd prvej inštancie vyhodnotil návrh petitu ako nevykonateľný a neurčitý (keďže neuviedla akých konkrétnych prejavov by sa mal otec zdržať, voči komu, resp. akej inštitúcii prípadne akej osobe) uviedla, že vo veciach maloletých súd môže začať konanie aj bez návrhu, nie je viazaný petítom a preto mohol vydať neodkladné opatrenie, v ktorom by neurčitý a nevykonateľný petit napravil. Uviedla, že vydanie pasu žiadala aj preto, aby zabránila otcovi vycestovať s maloletým do zahraničia v čase, keď má byť maloletý podľa právoplatného rozhodnutia súdu s ňou. Podaním zo dňa 16.08.2021 doplnila odvolanie o vzájomnú komunikáciu s otcom, z ktorej má vyplývať ďalšie bránenie jej v styku s maloletým počas letných prázdnin.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu navrhol uznesenie súdu prvej inštancie ako správne potvrdiť. Mal za to, že ani odvolaním matka nepredložila žiaden dôkaz viažuci sa k predmetu konania, ktorý by zakladal potrebu revízie správneho napadnutého uznesenia. Naopak, svojím odvolaním žiada jeho zmenu vydaním neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha rozhodnutia o úprave odlišných práv, ako návrhom zo dňa 15.06.2021, keď žiada nahradiť jeho súhlas pre vydanie amerického cestovného dokladu maloletého. Pokiaľ sa matka návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia takéhoto práva nedomáhala a o tomto súd prvej inštancie nekonal, ani nerozhodoval, nie je možné v odvolacom konaní preskúmať správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v tomto smere. Uviedol, že otázka nahradenia súhlasu rodiča rozhodnutím súdu môže byť riešená len pre prípad preukázanej nezhody rodičov a v tak dôležitej veci ako je vydanie zahraničného cestovného dokladu dieťaťa sa predpokladá vykonanie riadneho dokazovania v konaní vo veci samej. Uviedol, že naposledy bola medzi rodičmi otázka vydania amerického pasu pre maloletého riešená v roku 2018, kedy súhlas neudelil z dôvodu obavy z rodičovského únosu do USA kde žije matkina sestra, ktorú má vzhľadom na správanie a vyhrážky matky doposiaľ. Od roku 2018 medzi rodičmi nebola komunikovaná otázka potreby vydania zahraničného cestovného dokladu pre maloletého. Pokiaľ sa matka domáha nahradenia jeho súhlasu na vycestovanie maloletého spolu s ňou do zahraničia v čase, kedy jej svedčí právo styku v súlade s platnými a vykonateľnými rozhodnutiami súdov, mal za to, že s touto otázkou sa súd prvej inštancie riadne v odôvodnení vysporiadal, keď svoje zamietavé rozhodnutie odôvodnil v tejto časti tým, že matka neuviedla žiaden konkrétny termín, kedy má zorganizovanú dovolenku s maloletým, ani žiaden dôkaz, že jej na vycestovanie nedal súhlas, ktorý nemožno udeliť

všeobecne a generálne. Napriek takémuto jednoznačnému odôvodneniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti matka vo svojom odvolaní na uvedené nereflektovala a súdu žiadny relevantný dôkaz k danému v prílohe odvolania nepredložila. Mal za to, že súd prvej inštancie správne odôvodnil svoje rozhodnutie aj v časti zamietnutia návrhu, keď matka neuviedla akých konkrétnych prejavov by sa mal zdržať, voči komu, resp. akej inštitúcii, prípadne akej osobe. S týmto odôvodnením súdu sa matka vo svojom odvolaní rovnako nevysporiadala a súdu ani v odvolacom konaní nepredložila žiaden dôkaz na preukázanie pravdivosti jej tvrdení. Svoje odvolanie matka opiera výhradne a len o svoje tvrdenia o jeho údajnom bránení jej v styku s maloletým a potreby zisťovania názoru maloletého. Na dôkaz svojich tvrdení o tom, že nemá zabezpečený riadny kontakt s maloletým, predložila písomné vyhlásenia tretích osôb, ktorých obsahom sa snaží znevážiť jeho osobu. Tvrdenia matky o ktoré opiera svoje odvolanie nemajú žiaden vzťah ani relevanciu k predmetu prejednávanej veci v tomto konaní, o ktorých je oprávnený konať súd prvej inštancie v konaní o jej návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia vedenom pod sp.zn. 56Em/5/2019.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP, a dospel k záveru, že odvolaniu matky nie je možné vyhovieť.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladných opatreniach v konaní starostlivosti súdu o maloletých treba odvolací súd dopĺňa, že ich zmyslom, je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, kedy možno nariadiť odovzdať maloletého do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti (§ 367 ods. 1 CMP), alebo ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa (§ 325 ods. 1 CSP), alebo ak sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, možno maloletého dočasne zveriť do starostlivosti fyzickej alebo právnickej osoby, ktorú určí súd (§ 365 ods. 1 CMP). Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv maloletých detí v situáciách, keď sú práva detí zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove detí, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých, je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Neodkladné opatrenie rovnako ako každé rozhodnutie súdu však musí vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Súd môže pritom nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie účelu, nesmie voliť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne alebo nezvratne zasahovalo do práv účastníkov konania.

10. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povelanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súdu.

11. Pri nezhode rodičov o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností v zmysle ust. § 35 Zákona o rodine, súdy rozhodujú o nahradení súhlasu jedného z rodičov vo veci samej výlučne na návrh.

12. Odvolací súd v záujme vysporiadania sa s odvolacími námietkami matky, po preskúmaní postupu súdu prvej inštancie a napadnutého uznesenia udáva, že s jeho dôvodmi a záverom o nesplnení zákonných podmienok na aplikáciu inštitútu neodkladného opatrenia v matkou požadovanom smere, sa stotožnil. Dôvody odvolania matky nevedli odvolací súd k úvahe o potrebe zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý postupoval správne, keď o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol na základe jeho obsahu, vyhodnotil mieru osvedčenia jednotlivých tvrdení matky, berúc pri tom do úvahy

aj stanovisko druhého rodiča - otca a obsah spisov vedených na tamojšom súde vo veci maloletého. Rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje dostatočné odôvodnenie, s ktorým sa odvolací súd stotožnil. Úprava pomerov ktorej sa matka prostredníctvom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia domáha nespĺňa podmienku, že ňou navrhovaná úprava pomerov účastníkov konania neznesie odklad a tiež, že pomery maloletého dieťaťa by bez rozhodnutia súdu boli v akomkoľvek smere ohrozené. Odvolací súd zdôrazňuje, že procesný inštitút neodkladného opatrenia sa má uplatňovať iba výnimočne a to len v prípadoch osvedčenia stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov tak, aby sa zamedzilo jeho zneužitiu. Návrh matky ktorým sa domáha nahradenia súhlasu otca na cestovanie s maloletým mimo územia Slovenskej republiky (bez jeho konkretizácie), zdržania sa konania otca smerujúceho v bránení jej cestovať s maloletým mimo územia Slovenskej republiky (bez ďalšej špecifikácie a označenia takéhoto konania a to ani v odvolacom konaní), či vydania pasu maloletého (v odvolacom návrhu vydaním nového amerického pasu na Americkej ambasáde v Bratislave) rozhodnutím súdu procesnou formou neodkladného opatrenia, prekračuje v tomto prípade jeho rámec a nespĺňa zákonné podmienky § 325 ods. 1 CSP. Matka v návrhu a následne ani v odvolaní neuviedla a ani neosvedčila také okolnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že situácia maloletého si vyžaduje okamžitý zásah súdu súdnym rozhodnutím bez vykonania náležitého dokazovania. Pokiaľ odkazuje na dôkazy vykonané v súdnom spise č.k. 25P/103/2017 odvolací súd udáva, že z týchto nie je možné vychádzať pri vyhodnotení dôvodov pre neodkladnú úpravu ktorej sa matka domáha návrhom zo dňa 15.06.2021 s odkazom na aktuálny skutkový stav. Pokiaľ matka namieta lehotu rozhodnutia súdu pre inštancie odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dodržal lehotu na rozhodnutie podľa § 328 ods. 2 CSP, keď právna úprava ukladajúca súdu povinnosť rozhodnúť v lehote 7 dní od doručenia návrhu v ust. § 367 CMP, sa na daný prípad nevzťahuje. Súdu prvej inštancie nemožno vytknúť ani jeho postup, keď v záujme maloletého a pre objektivizáciu skutkových okolností vzhľadom na obsah návrhu matky, oboznámil sa z obsahom spisu sp.zn. 56Em/5/2019 a zisťoval aj stanovisko otca. Odvolací súd sa bližšie nezaoberal dôvodmi pre ktoré sa podľa matky jej styk s maloleým v súdom stanovenom rozsahu nerealizuje, tieto nie sú relevantné vo vzťahu k predmetu prejednáwanej veci a nemajú vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie (sú predmetom konania Okresného súdu Bratislava IV v konaní č.k. 56Em/5/2019). Rozporné tvrdenia rodičov ohľadom realizácie styku matky s maloletým v nadväznosti na jej návrh na nahradenie súhlasu otca s cestovaním maloletého mimo územia Slovenskej republiky (do USA), s vydaním cestovných dokladov maloletého, príčinami a dôvodmi nezahyby sa cestovania matky s maloletým mimo územia Slovenskej republiky, matkou predkladané vyjadrenia rodinných príslušníkov, vrátane zisťovania názoru maloletého, môžu byť predmetom dokazovania v konaní vo veci samej v zmysle § 35 Zákona o rodine. Napokon odvolací súd udáva, že sa stotožnil s právnou argumentáciou otca pokiaľ ide o odvolací návrh matky na nahradenie súhlasu otca vydaním amerického pasu na Americkej ambasáde v Bratislave, keď matka (v konaní, ktoré môže začať len na návrh), neuplatnila v odvolacom konaní postup podľa § 64 CMP, § 139 a nasl. CSP.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP.

15. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).